

СИЛАБУС КУРСУ

«Історія зарубіжної журналістики»

2022/2023 н. р.

Ступінь вищої освіти - **бакалавр**

Освітньо-професійна програма: «Видавнича справа та медіакомунікації»

Галузь знань: **06 «Журналістика»**

Спеціальність: **061 Журналістика**

Компонент освітньої програми – обов'язкова дисципліна

Рік підготовки – 4 (2) рік, семестр – 7 (3)

Кількість кредитів: 3

Мова викладання: українська

Дні занять: **згідно з розкладом**

Консультації: **згідно з розкладом**

Керівник курсу - **Вишневська Галина Богданівна**, викладач, голова циклової комісії журналістики, кандидат філологічних наук

Контактна інформація – vyshnevskagalina@gmail.com

АНОТАЦІЯ ДИСЦИПЛІНИ

Курс «Історія зарубіжної журналістики» демонструє студентам цілісну картину та закономірності розвитку зарубіжної журналістики у контексті суспільно-політичних, національно-культурних, економічних реалій. Допомогти критично осмислити історичне тло розвитку світових ЗМІ. Курс дозволяє якісніше опанувати такі фахові дисципліни як «Історія української журналістики», «Журналістська майстерність», «Соціологія масової комунікації», «Медіакритика» та ін.

Метою навчальної дисципліни є підготовка висококваліфікованих фахівців, здатних працювати на всіх напрямках журналістської майстерності, вести педагогічну і наукову діяльність у галузі.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Історія зарубіжної журналістики» є умови, особливості та закономірності формування системи масового інформаційного забезпечення суспільства; проблемно-тематичне спрямування знакових часописів.

СТРУКТУРА КУРСУ ТА ЗАВДАННЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

ДЕННА ФОРМА НАВЧАННЯ

Кількість годин (аудит./самост.)	Тема	Результати навчання	Форми контролю
12/24	Змістовий модуль І. Передумови виникнення та національні джерела світової журналістики		
4/8	Тема 1. ЗАРОДЖЕННЯ ЖУРНАЛІСТИКИ В АНТИЧНОСТІ. СОФІСТИКА Й ОРАТОРСЬКЕ МИСТЕЦТВО. ОРАТОРСТВО ЯК ОДНЕ З ГОЛОВНИХ ЯВИЩ УСНОЇ ПРАЖУРНАЛІСТИКИ.	Знати важливість вивчення курсу, ключові поняття з та вимоги, історію професії.	Питання, тести

Кількість годин (аудит./самост.)	Тема	Результати навчання	Форми контролю
4/8	Тема 3. РАННЯ ХРИСТИЯНСЬКА ПУБЛІЦИСТИКА.	Знати особливості ранньохристиянської публіцистики.	Захист міні-проектів, питання
4/8	Тема 4. ВІНАЙДЕННЯ КНИГОДРУКУВАННЯ.	Знати особливості передвісників періодичних видань та рукописних газет	Практичне завдання, модульний контроль
8/16	Змістовий модуль II. Основні осередки громадського-політичної думки та їх вплив на сучасну журналістику		
4/8	Тема 5. ПУБЛІЦИСТИКА ЗХ.ЄВРОПИ XV–XVI СТ. ЖУРНАЛІСТИКА XVII – I пол. XVIII ст. ПРОСВІТНИЦЬКА ЖУРНАЛІСТИКА XVIII СТ.	Знати основні риси й публіцистики Західної Європи.	Питання, практичні завдання
4/8	Тема 8. РОЗВИТОК ЗАРУБІЖНИХ ЗАСОБІВ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ У XIX СТОЛІТТІ.	Знати економічний і соціально-політичний розвиток суспільства і нові виклики перед журналістами.	Питання, практичні завдання модульний контроль
12/18	Змістовий модуль III. Історико-етнографічні та літературні часописи		
4/6	Тема 9. ПЕРЕТВОРЕННЯ ЗМІ В ПРИБУТКОВІ КАПІТАЛІСТИЧНІ ПІДПРИЄМСТВА.	Знати типові трансформаційні процеси у випуску газет.	Питання, практичні завдання
4/6	Тема 10. ЗАСОБИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ КРАЇН ЄВРОПИ ТА США У ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ XX СТ.	Знати розвиток журналістики в складних умовах запеклої соціальної напруженості і міждержавної конфронтації.	Питання, практичні завдання
4/6	Тема 11. ЖУРНАЛІСТИКА ВОЄННОГО ПЕРІОДУ XX СТ. ІНДЗ. ОСОБЛИВОСТІ ЖУРНАЛІСТИКИ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОЇ РЕВОЛЮЦІЇ.	Знати особливості функціонування ЗМІ в період після демократичних перетворень.	Питання, практичні завдання модульний контроль

СТРУКТУРА КУРСУ ТА ЗАВДАННЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

ЗАОЧНА ФОРМА НАВЧАННЯ

Кількість годин (аудит./самост.)	Тема	Результати навчання	Форми контролю
4/27	Змістовий модуль I. Передумови виникнення та національні джерела світової журналістики		
2/9	Тема 1. ЗАРОДЖЕННЯ ЖУРНАЛІСТИКИ В АНТИЧНОСТІ. СОФІСТИКА Й ОРАТОРСЬКЕ МИСТЕЦТВО. ОРАТОРСТВО ЯК ОДНЕ З ГОЛОВНИХ ЯВИЩ УСНОЇ ПРАЖУРНАЛІСТИКИ.	Знати важливість вивчення курсу, ключові поняття з та вимоги, історію професії.	Питання, тести
-/9	Тема 3. РАННЯ ХРИСТИЯНСЬКА ПУБЛІЦИСТИКА.	Знати особливості ранньохристиянської публіцистики.	Захист міні-проектів, питання
2/9	Тема 4. ВІНАЙДЕННЯ КНИГОДРУКУВАННЯ.	Знати особливості передвісників періодичних видань та рукописних газет	Практичне завдання, модульний контроль
4/20	Змістовий модуль II. Основні осередки громадського-політичної думки та їх вплив на сучасну журналістику		
2/10	Тема 5. ПУБЛІЦИСТИКА ЗХ.ЄВРОПИ XV–XVI СТ. ЖУРНАЛІСТИКА XVII – I пол. XVIII ст. ПРОСВІТНИЦЬКА ЖУРНАЛІСТИКА XVIII СТ.	Знати основні риси й публіцистики Західної Європи.	Питання, практичні завдання
2/10	Тема 8. РОЗВИТОК ЗАРУБІЖНИХ ЗАСОБІВ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ У XIX СТОЛІТТІ.	Знати економічний і соціально-політичний розвиток суспільства і нові виклики перед журналістами.	Питання, практичні завдання модульний контроль
6/29	Змістовий модуль III. Історико-етнографічні та літературні часописи		

Кількість годин (аудит./самост.)	Тема	Результати навчання	Форми контролю
2/9	Тема 9. ПЕРЕТВОРЕННЯ ЗМІ В ПРИБУТКОВІ КАПІТАЛІСТИЧНІ ПІДПРИЄМСТВА.	Знати типові трансформаційні процеси у випуску газет.	Питання, практичні завдання
2/9	Тема 10. ЗАСОБИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ КРАЇН ЄВРОПИ ТА США У ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ ХХ СТ.	Знати розвиток журналістики в складних умовах запеклої соціальної напруженості і міждержавної конфронтації.	Питання, практичні завдання
2/11	Тема 11. ЖУРНАЛІСТИКА ВОЄННОГО ПЕРІОДУ ХХ СТ. ІНДЗ. ОСОБЛИВОСТІ ЖУРНАЛІСТИКИ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОЇ РЕВОЛЮЦІЇ.	Знати особливості функціонування ЗМІ в період після демократичних перетворень.	Питання, практичні завдання модульний контроль

ПОЛІТИКА ПРОВЕДЕННЯ АУДИТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Для якісного засвоєння курсу необхідна систематична та усвідомлена робота студентів в усіх видах навчальної діяльності: лекції та практичні заняття, консультації, самостійна робота як індивідуальна, так і під керівництвом викладача.

При проведенні аудиторних занять домінуючими є проблемні, індивідуально-диференційовані, особистісно-орієнтовані форми проведення занять та технології компетентнісного навчання.

При проведенні практичних занять використовуються активні форми їх проведення: евристичні бесіди, дискусії, ділові ігри, ситуативні кейси, виконання практичних завдань.

На лекціях у формі активної бесіди з елементами дискусії розглядаються основні теоретичні положення теми, які вимагають роз'яснення та уточнення з боку викладача. На лекціях вимагається активна участь студентів у обговоренні ключових положень теми, ведення стислого конспекту лекції.

Теоретичні знання, отримані студентами під час лекцій, обговорюються більш детально на практичних заняттях у формі міні-дискусій, представлення міні-проектів, заслуховування та аналізу тематичних доповідей та рефератів, а також шляхом виконання практичних завдань.

В процесі практичного заняття студенти вчаться формулювати свою точку зору, логічно викладати матеріал, підбирати докази у підтвердження своїх думок, публічно виступати, володіти і правильно застосовувати розрахункові формули для виконання практичних завдань.

Питання для обговорення, практичні та індивідуальні завдання для підготовки до практичних занять, конкретні вимоги до окремих тем занять подані у відповідних методичних вказівках, які розміщені у електронному форматі за адресою: <http://moodle.gi.edu.ua/course/view.php?id=892>.

ВИМОГИ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Основним завданням самостійної роботи студентів є набуття навичок самостійного аналізу історії зарубіжної літератури та її впливу на сучасні засоби масової інформації.

Самостійна робота студентів організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання. Крім того, по деяких темах передбачається написання рефератів, міні-проектів. Обсяг самостійної роботи визначається кількістю годин, передбачених робочою програмою.

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ ТА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою відповідно до **Положення про порядок рейтингового оцінювання знань (освітніх досягнень) здобувачів вищої освіти.**

Оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни здійснюється шляхом проведення контрольних заходів, які включають:

- поточний контроль,
- модульний контроль,
- виконання індивідуального навчально-дослідного завдання.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних і семінарських занять і має на меті перевірку знань студентів з окремих тем та рівня їх підготовленості до виконання конкретної роботи.

Ключовими формами та методами демонстрації студентами результатів навчання при поточному контролі є:

- робота в малих групах спільне опрацювання групою студентів окремих проблемних питань з наступною демонстрацією результатів та засвоєння навчального матеріалу;
- презентація-виступ перед аудиторією для висвітлення окремих питань, індивідуальних завдань, реферативних досліджень, захист міні-проектів тощо;
- кейс-метод - аналіз конкретних ситуацій, що дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності.

Модульний контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання після закінчення логічно завершеної частини лекційних та практичних занять з певного змістового модуля.

Основною формою модульного контролю є завдання, які включають як і перевірку теоретичних положень курсу, так і розв'язування практичних завдань.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) студенти виконують самостійно під керівництвом викладача. Як правило, індивідуальні завдання виконуються окремо кожним студентом.

ІНДЗ є видом позааудиторної індивідуальної роботи студента навчального, навчально-дослідницького характеру, яке використовується в процесі вивчення програмного матеріалу навчальної дисципліни і завершується оцінюванням. Це завершена теоретична або практична робота в межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, вмінь і навичок, отриманих у процесі лекційних, семінарських занять, охоплює тему, декілька тем або зміст навчальної дисципліни в цілому.

ТАБЛИЦЯ
розподілу балів за підсумковими контрольними заходами
та відповідними ваговими коефіцієнтами

	Модуль 1 (поточне опитування)	Модуль 2 (підс. мод. контроль)	Модуль 3 (ІНДЗ)	Підсумкова оцінка
Вагові коефіцієнти, %	70	20	10	100
Розрахунок оцінки в балах	80	85	90	82

Приклад розрахунку підсумкової оцінки в балах: $O = 80 \cdot 0,7 + 85 \cdot 0,2 + 90 \cdot 0,1 = 82$

Студенти як відповідальні учасники освітнього процесу дотримуються норм **академічної доброчесності**, усвідомлюють наслідки її порушення, що визначаються **Положенням про академічну доброчесність у Галицькому фаховому коледжі імені В'ячеслава Чорновола**.

Списування під час контрольних заходів та екзаменів заборонені (в т. ч. із використанням мобільних пристроїв).

ПОЛІТИКА ЩОДО ВІДВІДУВАННЯ, ДЕДЛАЙНІВ ТА ПЕРЕСКЛАДАННЯ

Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, відрядження, участь у науково-дослідницьких заходах, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в онлайн форматі за погодженням із керівником курсу. Пропущені заняття та незадовільні оцінки (поточний контроль, ПМК) повинні бути відпрацьовані згідно графіку консультацій викладача.

ІНДЗ, ПМК, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, можуть бути оцінені на нижчу оцінку (до 10 балів).

До початку сесії студенти повинні виконати усі підсумкові контрольні заходи і отримати по кожному з Модулів 1, 2, 3 не менше 60 балів.

Студент має право оскаржити оцінку, отриману за результатами підсумкового семестрового контролю у формі іспиту (крім незадовільної оцінки). Такі випадки регулюються **Положенням про апеляцію результатів підсумкового контролю знань студентів**.

Перескладання незадовільних оцінок здійснюється відповідно до **Положення про порядок ліквідації академічних заборгованостей здобувачами вищої освіти**.

ЛІТЕРАТУРНІ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА КУРСУ

Рекомендована література:

1. Биков А. Ю. Історія зарубіжної журналістики : підручник для бакалаврів / А. Ю. Биков, Е. С. Георгієва, С. Л. Михайлов ; під заг. ред. С. А. Михайлова. М : Видавництво Юрайт, 2014. 366 с. Серія : Бакалавр. Базовий курс. Режим доступу: http://studme.org/1211120129361/zhurnalistika/istoriya_zarubezhnoy_zhurnalistiki.
2. Вишневська Г. Б., Щирба Т. А. Комікс як вид масової культури: історія та сучасний стан. Results of modern scientific research and development. Proceedingsof viii international scientific and practical conference. October 17-19, 2021 Madrid 2021. Pp. 340-346. URL: <https://sci-conf.com.ua/wp-content/uploads/2021/10/RESULTS-OF-MODERN-SCIENTIFIC-RESEARCH-AND-DEVELOPMENT-17-19.10.21.pdf>
3. Давиденко Г. Й., Акуленко В. Л. Історія зарубіжної літератури середніх віків та доби Відродження. К. : Центр учбової літератури, 2007. 248 с.
4. Животко А. Історія української преси / упоряд., авт. іст.-біогр. нарису та приміт. М. С. Тимошик. К. : Наша культура і наука, 1999. 368 с., ім. пок. («Літературні пам'ятки України»).
5. Жиленко І. Р. Історія зарубіжної журналістики (від античності до II пол. XVIII ст.): навчальний посібник. Суми : Вид-во СумДУ, 2010. 285 с.
6. Казакова Т. Історія зарубіжної журналістики : методичні матеріали для студентів заочного та дистанційного навчання зі спеціальності «Журналістика». Харків : ХНУ, 2001. 19 с.
7. Прокаєв Ф. І., Кучинський Б. В., Булаховська Ю. Л., Долганов І. В. Зарубіжна література ранніх епох. Античність. Середні віки. Відродження : навч. посіб. Київ : Вища школа, 1994. 407 с.
8. Різун В. В. Нарис з історії та теорії українського журналістикознавства: монографія / В. В. Різун, Т. А. Трачук ; Київ. нац. ун.-т ім. Тараса Шевченка. К., 2005. 232 с.

9. Хітрова Т. В. Історія зарубіжної журналістики : навчально-методичний посібник. Запоріжжя : ЗНТУ, 2019. 155 с.
10. Чиж І., Іванов В. Журналістські права та обов'язки у світлі Європейської конвенції прав людини. К. : Парламентське видавництво, 1999. 23 с.
11. Шалагінов Б. Б. Зарубіжна література від античності до початку XIX ст. : навч. посіб. Київ : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2007. 360 с.

Допоміжна:

12. Мелешенко О. К., Черняков Б. І. Чотири століття британської журналістики. *Наукові записки Інституту журналістики*. Том 9 (жовтень-грудень). К., 2002. С. 191–228.
13. Мелешенко О. К., Черняков Б. І. Журналістика Франції. *Наукові записки Інституту журналістики*. Том 10 (січень-березень). К., 2003. С. 159–212.
14. Media history // <http://www.mediahistory.umn.edu/time/century.html> Moncriff Chris Livingon a Deadline: A History of the Press Association.-London, 2001. 292 p.
15. The Encyclopedia of the Britishpress 1422-1922. Besingstoke, 1992. 644 p.

Інформаційні ресурси

Назва ресурсу або організації	Електронна адреса
Міністерство освіти і науки України	http://www.mon.gov.ua/index.php/ua/
Портал про видавничу справу та редагування	www.redaktoram.ru .
Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського	http://www.nbuv.gov.ua/
Харківська державна наукова бібліотека	http://korolenko.kharkov.com/
Національна парламентська бібліотека України	http://www.nplu.kiev.ua/
Наукова бібліотека ім. М. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка	http://lib-gw.univ.kiev.ua/
Галицький фаховий коледж ім. В. Чорновола	http://moodle.gi.edu.ua/
Програма навчальної дисципліни «Історія зарубіжної журналістики». Інститут Б. Грінченка. І. Євдокименко.	https://ij.kubg.edu.ua/images/phocagallery/Podii2021/jur_docs/rpnd/1kurs/Evdokymenko_IJ.pdf
Мелешенко О. К. Історія журналістики Великобританії: Конспект лекцій [Електронний ресурс].	Режим доступу: www.journ.univ.kiev.ua/ij/tools/editor/uploads/.../GBr-konsp-lek.doc .
Архів рідкісних видань «eScriptorium»	http://escriptorium.univer.kharkov.ua/handle/1237075002/3140

СХЕМА ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

	1 тиждень	2 тиждень	3 тиждень	4 тиждень	5 тиждень	6 тиждень	7 тиждень	8 тиждень	9 тиждень	10 тиждень	11 тиждень	12 тиждень	13 тиждень	14 тиждень	15 тиждень	16 тиждень
Лекції	Л1		Л2		Л3		Л4		Л5		Л6		Л7		Л8	
Семінарські		С1		С2		С3		С4		С5		С6		С7		С8
Контроль знань		ПО		ПО		МК1		ПО		МК2		ПО		ПО	ІНДЗ	МК3

Л1 – лекційне заняття по темі 1

С1 – семінарське заняття по темі 1 ...

ПО – поточне опитування...

МК1 – модульний контроль 1

ІНДЗ – індивідуальне навчально-дослідне завдання